

Nieuwsbrief nr. 121 d.d. 2 februari 2026

*Iedereen is welkom bij onze publieksexcursies en -activiteiten. Die zijn in het algemeen gratis.
Inschrijving vooraf is niet nodig, tenzij anders vermeld.*

Vooraankondiging - voor onze leden:

Algemene Ledenvergadering op zaterdag 21 maart

Ben jij er ook bij? Nadere informatie volgt via de email.

Publieksactiviteiten de komende tijd

**Zaterdag 21 februari 13.00 - 15.00 uur
(Kralingse Bos, Rotterdam)**

Gevallen bomen wandeling - aanmelden uiterlijk 19 februari

Ga je mee, het Kralingse Bos op een bijzondere manier beleven? We maken een rondwandeling met de focus op opvallende omgevallen bomen; zij spelen de hoofdrol. Een wandeling, waarbij we ons denken even uitzetten en onze voeten en al onze zintuigen volop ruimte geven.

Deze wandeling is georganiseerd door IVN Natuureducatie in samenwerking met Jolanda Setz, Personal (Energetisch) Coach en gids bij deze wandeling.

We kiezen ervoor om deze (stilte)wandeling met een kleine groep te doen, daarom graag je deelname vooraf aanmelden, uiterlijk op 19 februari, bij ivnrotterdam@gmail.com; wij laten je dan weten of er nog plaats is. Alle details vind je op [onze website](#).

Zaterdag 7 maart 10.00-12.00 uur Publieksexcursie 'Voorjaar in het Kralingse Bos' (Rotterdam)

Het Kralingse Bos heeft altijd iets nieuws te bieden. IVN-Natuurgidsen geven daarom elke drie maanden een excursie - op de eerste zaterdag van het (meteorologische) seizoen. Ze lopen iedere keer een andere route.

Je komt op plaatsen waar je niet eerder was en gaat dingen zien waar je eerder aan voorbij liep. We beleven het ontwaken van de lente in het

bos, tijdens een rondwandeling van twee uur.

Iedereen is welkom. Aanmelding vooraf is niet nodig en deelname is gratis.

Alle details vind je terug op [onze website](#).

Maandag 9 maart 19.30 - 22.00 uur (1e les-avond) - Boshoeck, Schiedam

Basiscursus Natuur Ontdekken - inschrijving geopend

Geniet jij ook altijd van de natuur en wil je meer daarover weten? Of doe je al vrijwilligerswerk op het gebied van natuurbelevingsactiviteiten, of wil je helpen bij natuuractiviteiten op de basisschool?

Voor al deze mensen in het gebied rondom Schiedam, Vlaardingen en Maassluis organiseren IVN en KNNV Waterweg-Noord de cursus 'Natuur ontdekken'. In deze inspirerende cursus ontdekken we samen hoe mooi de natuur in el-

kaar zit. Je hebt geen voorkennis nodig, wel interesse en enthousiasme.

De cursus bestaat uit 5 lesavonden, op maandagavonden, en 2 excursies op een zaterdagochtend. Iets voor jou? Doe mee en meld je dan snel aan bij Roy van Hutten, cursusleider: royvanhutten@pl-net.nl.

Lesdata

Ma 9 maart 2026	19:30 - 22 uur	Lente om de hoek
Ma 16 maart 2026	20 - 22 uur	Lentebloeiers
Ma 23 maart 2026	20 - 22 uur	Vogels en herkenning
Za 28 maart 2026	10 - 12 uur	Excursie Lentebloeiers, bomen en vogels
Ma 30 maart 2026	20 - 22 uur	Insecten
Ma 13 april 2026	20 - 22 uur	Waterleven
Za 2 mei 2026	10- 12:30 uur	Slootje scheppen, insecten en afsluiting

Locatie en kosten

De lesavonden vinden plaats in Natuurcentrum De Boshoeck, Bospad 3, 3121 CL Schiedam. Goed bereikbaar met RET-tram 1 en 11, parkeergelegenheid aan Bospad (achter Bachplein).

De kosten voor de cursus inclusief koffie, thee, cursusmaterialen en excursies bedragen € 55,- per persoon.

Voor leden van IVN, KNNV en geregistreerde vrijwilligers van Federatie Broekpolder, Natuurcentrum De Boshoeck, Groene Raat, NME-centrum Harreweg, Maastuin in Schiedam, Stichting De Stad Uit Rotterdam en Kindertuinen Vlaardingen geldt een korting van 10% op het cursusgeld.

Hitland

Winterwandeling in Hitland (18 januari 2026)

Onder leiding van natuurgids Liesbeth den Haan Hitland trok een kleine maar enthousiaste groep Hitland in, op zoek naar flora en fauna en hoe die de winter overleven. We zagen zeer vroeg bloeien- de elzen en hazelaars - misschien wel wat té vroeg voor onze hommelmkoninginnen en andere vroeg

vliegende insecten voor wie het stuifmeel als voedsel dient. En natuurlijk hoorden we op afstand al het gefluit van de smienten, die hier de winter komen doorbrengen. Schuw als altijd, vluchtten ze bij onze nadering het water op. Opmerkelijk was dat de opslag van bagger uit de sloten was verdwenen, de percelen weer geëgaliseerd. Minder prettig om te zien waren een paar dode ganzen (in een sloot) en een zwaan (in de berm van de IJsseldijk) - naar de doodsoorzaak viel alleen maar te gissen.

Al met al een geanimeerde ontdekkingsstocht, waar iedereen van genoten heeft.

Milieu en duurzaamheid

Stikstoflezing door Wiegier Wamelink (Nivon-gebouw, 28 januari 2026)

We hebben het al jaren over stikstof. Nederland heeft het grootste overschot aan stikstof per ha landbouwgrond van de Europese Unie, vier keer zoveel als het Europese gemiddelde.

Stikstof(verbindingen) komen terecht in de bodem en de lucht, zijn schadelijk voor onze gezondheid en resulteren in minder biodiversiteit.

De Raad van State heeft geoordeeld dat Nederlandse natuurgebieden beter moeten worden beschermd tegen stikstof; daardoor liggen bouwprojecten stil. De intensieve veehouderij, die zorgt voor bijna de helft van de stikstofdepositie op natuurgebieden in NL, is een hot issue.

Dr. ir. Wiegier Wamelink is senior onderzoeker ecologie bij Wageningen University & Research. Hij is gespecialiseerd in de effecten van stikstofdepositie op kwaliteit van de natuur en op de biodiversiteit. Hij vervult ook de rol van campus-ecoloog van de WUR, waar hij verantwoordelijk is voor beheer en behoud van biodiversiteit.

Hij schonk in zijn presentatie speciale aandacht aan het vaststellen en toepassen van kritische depositiewaarden, waarover de laatste jaren zoveel te doen is. Ook stipte hij aan wat de interactie is tussen stikstof en factoren als verdroging, klimaatverandering en bodemcondities - gezamenlijk cruciaal voor zowel de staat als de instandhouding van ecosystemen.

Het boekje 'Het stikstofweb' van Wiegers hand was ter plekke te koop en is ook te bestellen via internet.

Rondleiding stikstof - vooraankondiging

Als vervolg op de stikstoflezing, gaat IVN een rondleiding organiseren over het thema stikstof, om ter plekke (ergens in onze regio) te bekijken en te horen wat er plekkede gevolgen van stikstof zijn en welke natuurherstelmaatregelen genomen zijn. Laat je belangstelling alvast weten - dan reserveren we alvast een plaats voor je. De bezoekers van de lezing krijgen bericht.

Uit de vereniging

Nieuwjaarswandeling/lunch (31 januari '26)

Dit keer voerde de traditionele Nieuwjaarswandeling van de afdeling ons door Nieuw-Hoboken, Het Park en de historische tuin Schoonoord. Het was gezellig - een fijne gelegenheid voor leden om elkaar te ontmoeten en te spreken - en tegelijk interessant, met de deskundige toelichting door enkelen van ons, over de geschiedenis van Het Park en de recente renovatie gericht op herstel van het oorspronkelijke ontwerp van de bekende landschapsarchitecten van de familie Zocher.

Onder het genot van een lunch praatten we nog

lang na. En natuurlijk wenste de voorzitter van de afdeling alle deelnemers (en alle leden) een succesvol en natuurrijk 2026, met veel inspiratie voor activiteiten.

Werkgroep Scharrelkids010 - doe je mee?

Een jaar geleden is de werkgroep Scharrelkids010 gevormd in onze afdeling. Als eerste activiteit organiseerde zij een slootjesactiviteit, in het Berg en Broek Park, voor kinderen van 6 tot 12. In het najaar volgde een Herfstexpeditie - een avontuurlijk parcours door het Kralingse Bos waarlangs verschillende activiteiten te doen waren - weer voor kinderen van 6-12 jaar.

Als eerstvolgende activiteit staat nu in de planning een activiteit rondom uilen - waarbij de kinderen in het bos meer te weten gaan komen over de geheimzinnige levenswijze van uilen en daarna braakballen gaan uitpluizen. Deze activiteit vindt hoogstwaarschijnlijk plaats op 4 april.

De najaarseditie van Jong010, de kinderkrant van Rotterdam, deed verslag van de Herfstexpeditie.

Kralingse Bos - Nestkastenbrigade

Op 14 en 17 januari trokken de vrijwilligers van de Nestkastenbrigade (NKB) het Kralingse Bos in, langs alle (vogel)nestkasten, voor de jaarlijkse inspectie- en schoonmaakronde. De nestkastenbrigade is een samenwerking tussen de Vrijwilligers Kralingse Bos en IVN Natuureducatie. Coördinator van de NKB, Peter Visser, had alles goed voorbereid; de benodigde materialen zoals ladders en

plamuurmessen lagen klaar, evenals de kaarten waarop de looproutes van alle 7 secties waren

ingetekend. Dit jaar was er een extra sectie toegevoegd, met daarin de 4 nieuwe kasten bestemd voor de bonte en de grauwe vliegenvanger.

Voor het jaar 2025 was de totale bezetting (alle secties bij elkaar) 88%. In vergelijking met vorig jaar is dat een lichte stijging van 1%. Laten we sectie C (met afwijkend beeld) uit de vergelijking, dan hebben we zelfs een bezettingspercentage van 93%, een stijging van 5%. Dat is een heel goed resultaat! In 2024 was het totale bezettingspercentage 87%!

De bonte vliegenvanger kasten zijn gelijk aan mezenkasten. Om te voorkomen dat de kasten al in maart/april bezet worden door mezen (standvogel) halen we de deurtjes eruit en hangen deze pas eind april terug. De bonte vliegenvanger is een trekvogel en komt pas eind april weer in Nederland. De kasten die “gereserveerd” zijn voor de vliegenvangers zijn op een na niet gebruikt. Hieruit kunnen we de conclusie trekken dat we (nog) geen bonte vliegenvangers hebben gehad in het afgelopen jaar. Dat de kasten niet door andere vogels (mezen) gebruikt zijn is te verklaren door het feit dat er geen deurtjes in de kast zitten tot eind april. De meeste mezen hebben dan al een nest gemaakt of zijn ermee bezig.

Het nestmateriaal bestond voornamelijk uit mos en haren wat een indicatie is dat vooral mezen onze kasten bewonen. In 1 nest heerste een kerstsfeer. Daar werd een kerstslinger(tje) aangetroffen. Hoe grappig is dat! In een aantal kasten zijn ook wespen of bijenraten gevonden. Andere bewoners waren vleermuizen, maden, spinnen en rupsjes. 1 mezenkast was gevuld met houtsnippers. Dat zou kunnen duiden op een specht, wat overigens erg onwaarschijnlijk is gezien de aard van de kast (mees).

Het volledige verslag van coördinator Peter Visser is te vinden op onze website, onder de menuoptie ‘Om na te lezen’: <https://www.ivn.nl/afdeling/rotterdam-en-omstreken/om-na-te-lezen/>

Onderzoek naar antivlooienmiddelen (voor honden) in vogelnesten

In oktober 2025 heeft Peter Ivo Roessink (onderzoeker van Wageningen Environmental Research) een bezoek gebracht aan het Kralingse Bos. Hij is bezig met een onderzoek naar het voorkomen van antivlooienmiddelen in het milieu. Een van de vragen die de

onderzoekers daarbij hebben is of de haren die door kleine vogels gebruikt worden voor hun nest ook nog dergelijke middelen bevatten. Het Kralingse Bos is als een geschikte locatie aangemerkt in verband met de losloopgebieden voor honden. In oktober zijn een 6-tal nestjes bemonsterd. De aanwezige haren uit de nestjes worden vervolgens in het laboratorium verder uitplozen. Halverwege 2026 verwacht Ivo het onderzoek af te ronden.

AFMELDEN

Je ontvangt deze Nieuwsbrief (per e-mail) omdat je lid bent van IVN afdeling Rotterdam en omstreken of belangstelling hebt getoond voor onze activiteiten en deze Nieuwsbrief. Wil je de Nieuwsbrief niet meer ontvangen, meld je dan [hier](#) per email af en vermeld ‘afmelding Nieuwsbrief’.

Natuurmoment van Arlette

Sumak

Is het exotisch, geheimzinnig, of eerder onbekend?

Sumak - ik las dit voor het eerst in een recept en wilde het leren kennen en bemachtigen. Op de markt stonden toen naast elkaar een Turk en een Marokkaan en één van beiden had het, maar wist er zelf ook niet al te veel van. Het was een rood poeder, ik mocht het proeven, je denkt aan hete pepers maar het smaakte onverwacht zuur. Besjes, vroeg ik. Hij beaamde het en dat bleek later toch heel anders.

Misschien groeit het wel in iemands tuin, want ja, het is hier gekomen als tuinplant; het fluweelboompje (ook wel Azijnboom genaamd). Afkomstig uit Noord-Amerika en hier verwilderd in ± 1890 aangetroffen. Het breidt zich namelijk gemakkelijk uit via wortelstokken. De dieprode pluimen/ vruchten zien er prachtig uit vol fijne haartjes en leveren de sumak. In de Romeinse tijd, voor de komst van citroenen, werd sumak gebruikt in salades. Wij moesten het leren van immigranten. In het Midden-Oosten en rond de Middellandse Zee gebruikt in salades, dips, over geroosterde groente en geroosterd vlees, maar nooit verhit want dan verliest het zijn smaak.

Foto van de maand

7 januari 2026.

Een opmerkelijk verschijnsel, door diverse leden gesignaleerd:

gelige vlekken op de sneeuw en op het ijs, onder elzen: het stuifmeel afkomstig van extreem vroeg rijpe katjes.

Colofon en volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief IVN Rotterdam e.o. (nr. 122) verschijnt op 1 maart 2026.

Heb je een idee voor een (foto)bijdrage of een tip voor een berichtje in de Nieuwsbrief?

Heb je vragen, opmerkingen, suggesties, een leuke of verrassende (recente) foto? Stuur die naar ivnrotterdam@gmail.com, uiterlijk op 26 februari.

Fotoverantwoording

De foto's (in volgorde van plaatsing, per pagina) zijn gemaakt door: Jolanda Setz; Liesbeth den Haan; Roy van Hutten; Liesbeth den Haan (2x); IVN, Jong010, Liesbeth den Haan; Liesbeth den Haan; Arlette Boerlage, Catolien Vermeulen; Liesbeth den Haan.

Word lid voor minimaal € 25,- per jaar.

Huisgenootleden (van wie dus een huisgenoot al lid is) betalen € 12,50 per jaar.

Meld je aan als lid via de [landelijke ivn-site](#).

Meld je aan als huisgenootlid via [deze link](#).

En doe mee - lees op de website wat je kan doen: <https://www.ivn.nl/afdeling/rotterdam-en-omstreken/>.

Vertel anderen over deze maandelijks verschijnende, gratis Nieuwsbrief, waarvoor iedereen zich kan aanmelden, via ivnrotterdam@gmail.com.

